

Opsamling på drøftelser i fagudvalg for historie i 2024

Februar 2025

1. Møder og inddragelse i fagudvalget i 2024

Fagudvalget har holdt tre møder i 2024 i perioden oktober til december. Første møde var et fælles kick-off arrangement for samtlige fagudvalg. På andet og tredje møde har fagudvalget haft indledende drøftelser om faget og identificeret centrale opmærksomhedspunkter, som fagudvalget vil have fokus på i det videre arbejde med fagplanen. På tredje møde har fagudvalget derudover været i dialog med Børne- og Undervisningsministeriets rådgivende faggruppe for faget.

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Teglholmegade 1
2450 København SV

Telefon: +45 33 92 50 00
Mail: stuk@stukuvvm.dk
www.stukuvvm.dk

CVR-nr.: 29634750

Børne- og
Undervisningsministeriet

2. Kort resume af pointer fra fagudvalgets drøftelser i 2024

Fagudvalget har med udgangspunkt i deres forskellige faglige ståsteder haft gode og inspirerende drøftelser af, hvad det gode historiefag er, og hvordan det adskiller sig fra det, der er beskrevet i den nuværende læreplan.

Fagudvalget har blandt andet været omkring betydningen af redegørelsesbegrebet, og dens position i faget; vigtigheden af at koble viden om fortiden til elevens identitet og potentialet i at gå tilbage til fagplaner ældre end 1993 og finde inspiration herfra.

Fagudvalget har desuden drøftet, om en skarpere progression i faget også kan være en vej til en slankning. Eksempelvis ved at dele kompetenceområderne op, så nogle er forbeholdt mellemtrin og andre udskoling. Angående kompetenceområder, ser fagudvalget generelt, at det er vigtigt at sortere i urealistiske taksonomier og arbejde på at knytte kompetencer op på konkret indhold, så det bliver nemmere for læreren at se det konkrete undervisningsforløb for sig. Den gode slankning kan altså paradoksalt nok være at fokusere på at få indhold ind i fagplanen.

Fagudvalget ser det som helt centralt, at fagplanen beskriver et historiefag, der er tydeligt relevant, både for elever og lærere. Eleverne skal kunne sætte sig ind i de perspektiver, som mennesker i fortiden havde – fortiden bestod af mennesker af kød og blod, der gjorde og mente ting. I denne forbindelse er det oplagt, at undersøgelsesbegrebet står centralt i undervisningen. Fagudvalget mener, at eleverne skal inviteres til at være eksplorative, taktile og sansende og ikke blot kritiske og problemorienterede. Her står lokal forankring og inddragelse af eksterne miljøer centralt.

3. Indledende drøftelser om faget samt fornyelse og slankning

3.1 Indledende overvejelser om indhold

Fagudvalget har drøftet, hvilken karakter indhold, forstået som viden om fortiden, mest optimalt har i en fagplan. Fx som nutidige temaer på historisk grundlag: Demokrati, klima, migrationer m.m., eller temaer bestemt efter hhv. politiske, økonomiske, sociale og kulturhistoriske vinkler. Det blev også drøftet, hvorvidt elevens redegørelse for historiske forhold bør spille en større rolle end nu, på baggrund af en længere samtale om indholdet i redegørelsesbegrebet og dens position i faget. Fagudvalget har dertil drøftet, om en vekslen mellem lille og stor historie (herunder aktør og struktur) kan være en nøgle til at forbinde de fælles fortællinger og kobling til elevens identitet. I forlængelse heraf blev det mere specifikt berørt, hvilket potentiale, der ligger i at genfinde de historiske synsvinkler, og potentialet i at gå tilbage til fagplaner ældre end 1993 og finde inspiration til fornyelse herfra. Fagudvalget noterede sig, at centralt indhold beskrevet som kernestof udlægges meget forskelligt i hhv. Norge, Sverige, Danmark og andre skoleformer (STX), samt i andre tider. Dette afledte en samtale om, hvor kernestof kan placeres i samspillet mellem fagets forskellige former for viden.

3.2 Indledende overvejelser om progression og sammenhænge samt slankning

Fagudvalget har drøftet, om sammenhænge kan skabes gennem tværfaglighed, ved decideret at rette kernestof mod konkrete tværfaglige samarbejder, fx "styreformere" med samfundsfag. Skarpere progression i faget kunne også være en vej til en slankning: at bestemme, hvad man arbejder med på hhv. en del 1 (3.-ca. 6. klasse) og en del 2 (ca. 6.-9. klasse), så man ikke arbejder med alle de nuværende kompetenceområder på alle klassetrin. Desuden kan progression indtænkes i måden at arbejde med synsvinkler på, som mange tidligere faghæfter også har betonet før det nuværende, så man fokuserede på nogle synsvinkler på de små klassetrin og andre synsvinkler på de ældre klassetrin.

Desuden kom der i fagudvalgets drøftelser med faggruppen for historie følgende pointer op vedr. slankning:

- Det skal være tydeligt hvad, der er krav, og hvad der er vejledende.

- Der skal sorteres i urealistiske taksonomier
- Vi skal væk fra at arbejde med det hele på en gang
- Væk med abstrakte kompetenceformuleringer – kompetencerne skal knyttes op på konkret indhold.

3.3 Indledende overvejelser om arbejdsformer

Fagudvalget har drøftet, at varierede arbejdsformer oplagt bør dreje sig om begrebet undersøgelse, bredt forstået. Fx ikke blot som kritisk problemorienteret undersøgelse, men også undersøgelser af mere oplevende og taktile karakter og gerne forankret i lokalområdet. Fagudvalget har også drøftet, hvilken rolle og form kildearbejde og elevernes læsning bør have i den forbindelse, og hvorvidt det skal foregå indlejret i faglige elementer som historisk empati og historisk kontekst. Der er enighed om, at fagudvalget mere specifikt skal finde frem til, hvad der er særegne arbejdsformer for historiefaget, og at fagudvalget i den forbindelse kan trække på eksterne og lokale læringsmiljøer, undervisere i skolen m.fl.

3.4 Indledende overvejelser om fornyelse

Angående fornyelse har fagudvalget brainstormet over og efterfølgende drøftet fagudvalgets besvarelse af de to spørgsmål: "Hvad kunne være en fornyelse af faget?" og "Hvad er det gode historiefag?" Drøftelsen udmøntede sig i syv overordnede temaer, der med fordel kan tænkes ud fra i det videre arbejde med fornyelsen:

- At brede det undersøgende ud og nuancere det til både at rumme det kritisk problemorienterede, det taktile, det oplevende osv.
- At vægte fortidsperspektiv
- At læreplanen betoner det, vi er fælles om i samfundet/fælles fortællinger uanset opvækst.
- At vægte fortællingen og sansningen som formidlingsform mere
- At fortællinger om fortidige begivenheder bl.a. har til formål at åbne nutidens og fremtidens mulighedsrum
- At inddragelse af historie uden for klasseværelset fylder mere
- At en ny fagplan kan definere, hvordan elever demonstrerer, at eleven er god til historie.

I fagudvalgets møde med faggruppen for historie, gav faggruppen også gode input til, hvordan en fornyelse kan se ud. De gav blandt andet input om, at fagplanen skal kunne skabe billeder: Læreren skal kunne se den konkrete undervisningssituation for sig. Faggruppen bemærkede desuden, at udfordringen med den nuværende læreplan er, at den er indholdstom, med undtagelse af kanon. En god slankning kan være at skabe et konkret billede af, hvad en god undervisning er. Dette er et centralt paradoks: den gode slankning er måske at fokusere på at få indhold ind i fagplanen. En anden pointe fra faggruppen er, at eleven som handlende subjekt kan være en central rettesnor i formuleringen af fagplanen. Det bør være synligt, at eleven har egen agens, og fagplanen bør lægge op til medbestemmelse. Eleven skal forstå sig selv som historieskabende –

og læreren skal forstå eleven som historieskabende. Derudover bemærkede faggruppen, at fagformålet for nuværende er meget slutmålsorienteret. Det kan med fordel revideres, så erfaringer og viden står mere frem. Slutteligt bemærkede faggruppen, at relevansen skal være tydelig, både for elever og lærere. Identificerbarhed af fortiden – den bestod af mennesker af kød og blod, der gjorde ting. I den forbindelse er lokal forankring og inddragelse af eksterne miljøer centralt.

4. Problemstillinger og opmærksomhedspunkter

Fagudvalget har identificeret en række centrale problemstillinger og opmærksomheder, der er væsentlige at have sig for øje i det videre arbejde. Det vedrører bl.a.:

- Hvordan opnås en slankning/fokusering af faget, når vi er bundet af en kanon?
- Hvordan sikres, at historiefaget kobles til elevens oplevelsesverden og tager eleven som historieskabende handlende subjekt alvorligt?
- Hvordan skal viden om fortiden konkret tage sig ud i en fremtidig fagplan?
- Hvordan breddes det undersøgende ud som en historiefaglig arbejdsform, der både rummer det kritisk problemorienterede, det taktile og det oplevende?
- Hvilken rolle og form skal kildearbejde, redegørelse og læsning i faget have?
- Hvordan sikres at fortidsperspektiv og historisk kontekst får en plads i elevernes arbejde med faget?
- Opmærksomhed på, at inddragelse af historie uden for klasseværelset skal fylde mere.

5. Fagudvalgets overvejelser om inddragelse fra 2025

Fagudvalget har drøftet fagudvalgsmedlemmers forslag til inddragelse af folkeskolens parter, eksperter og praktikere. Fagudvalget har drøftet eventuelt at planlægge tre brede webinarer i februar 2025: et for lærere, et for læreruddannere og CFU-konsulenter, og et for eksterne læringsmiljøer. Formålet med de tre webinarer er, at fagudvalget kan få input fra relevante aktører, og det virtuelle format vil forhåbentlig give mulighed for bred geografisk deltagelse. Fagudvalget går videre med planlægning af øvrige inddragelsesaktiviteter i 2025.